

*Tình hình phát hành sách giáo khoa của Nhà Xuất Bản Giáo
dục từ năm 2005 đến nay*

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ HÀ NỘI

KHOA PHÁT HÀNH XUẤT BẢN PHẨM

**TÌNH HÌNH PHÁT HÀNH SÁCH GIÁO KHOA CỦA
NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM TỪ NĂM 2005
ĐẾN NAY**

KHOÁ LUẬN TỐT NGHIỆP

Giảng viên hướng dẫn: *ThS. Lê Phương Nga*

Sinh viên thực hiện : *Nguyễn Hải Ánh*

Lớp : *PHXBP 24A*

Niên khoá : *2005 – 2009*

HÀ NỘI, 6 – 2009

*Tình hình phát hành sách giáo khoa của Nhà Xuất Bản Giáo
dục từ năm 2005 đến nay*

MỤC LỤC

LỜI MỞ ĐẦU	1
CHƯƠNG I: SÁCH GIÁO KHOA VÀ Ý NGHĨA CỦA HOẠT ĐỘNG PHÁT HÀNH SÁCH GIÁO KHOA TẠI VIỆT NAM HIỆN NAY	8
1.1 Nhận thức chung về sách giáo khoa	8
1.1.1 <u>Khái niệm sách giáo khoa</u>	8
1.1.2 <u>Qui trình xuất bản sách giáo khoa.....</u>	9
1.1.3 <u>Đặc điểm sách giáo khoa.....</u>	10
1.1.3.1. <u>Sách giáo khoa là dạng xuất bản phẩm đặc biệt.....</u>	10
1.1.3.2. <u>Sách giáo khoa là công cụ tất yếu của sự nghiệp giáo dục và đào tạo.....</u>	10
1.1.3.3. <u>Sách giáo khoa tạo nên hiệu quả cao của quá trình học tập và giảng dạy....</u>	11
1.1.3.4. <u>Sách giáo khoa là phương tiện lưu giữ thông tin và truyền tải những kiến thức cơ bản một cách rộng khắp và đồng loạt cho mọi người</u>	11
1.1.3.5. <u>Sách giáo khoa có tính ổn định tương đối.....</u>	12
1.1.4 <u>Phân loại sách giáo khoa.....</u>	12
1.1.5 <u>Chức năng của sách giáo khoa</u>	14
1.1.5.1. <u>Các chức năng liên quan đến học sinh</u>	14
1.1.5.2. <u>Các chức năng liên quan đến giáo viên.....</u>	15
1.1.6 <u>Vai trò của sách giáo khoa trong hệ thống giáo dục đào tạo.....</u>	16
1.1.6.1. <u>Sách giáo khoa là công cụ thiết yếu và bắt buộc để học tập và giảng dạy... </u>	16
1.1.6.2. <u>Sách giáo khoa chiếm vị trí trung tâm trong tổ hợp sách trong nhà trường</u>	17
1.1.6.3. <u>Sách giáo khoa là phương tiện giáo dục trong yếu nhất trong tổ hợp giảng day, học tập.....</u>	17
1.1.6.4. <u>Sách giáo khoa là công cụ giáo dục toàn diện....</u>	18
1.2 <u>ý nghĩa các hoạt động phát hành sách giáo khoa</u>	18
1.2.1 <u>Đối với xã hội.....</u>	19
1.2.2 <u>Đối với Nhà xuất bản Giáo Dục.....</u>	20
CHƯƠNG II: TÌNH HÌNH PHÁT HÀNH SÁCH GIÁO KHOA CỦA NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM	22

Tình hình phát hành sách giáo khoa của Nhà Xuất Bản Giáo dục từ năm 2005 đến nay

<u>2.1 Tổng quan về Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam</u>	22
<u>2.1.1. Sơ lược về quá trình hình thành và phát triển của NXBGDVN</u>	22
<u>2.1.2 Mô hình tổ chức của NXBGDVN hiện nay</u> :.....	23
<u>2.1.3 Nhiệm vụ của Nhà xuất bản Giáo Dục Việt Nam</u> :.....	27
<u>2.1.4 Mục tiêu phát triển của NXBGDVN</u> :.....	28
<u>2.2 Thực trạng phát hành sách giáo khoa của NXB Giáo dục từ 2005 đến 2008</u>	29
<u>2.2.1 Tổ chức nghiên cứu nhu cầu về sách giáo khoa</u>	29
<u>2.2.2 Xây dựng và thực hiện kế hoạch xuất bản sách giáo khoa</u>	32
<u>2.2.3 Thực hiện kế hoạch phát hành sách giáo khoa</u>	38
<u>2.2.3.1 Kết quả phát hành SGK năm học 2008-2009</u>	38
<u>2.2.3.2 Kênh phân phối SGK của NXBGDVN</u> :.....	39
<u>2.2.3.3 Xúc tiến tiêu thụ</u>	42
<u>2.2.4 Nhận xét và đánh giá</u>	45
<u>2.2.4.1 Đánh giá thực hiện kế hoạch phát hành SGK năm 2008</u>	45
<u>2.2.4.2 Ưu điểm</u> :.....	46
<u>2.2.4.3 Hạn chế</u>	47

CHƯƠNG III: DỰ BÁO XU HƯỚNG VÀ MỘT SỐ Ý KIẾN ĐỀ XUẤT NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG PHÁT HÀNH SÁCH GIÁO KHOA TẠI NXBGDVN 48

<u>3.1 Dự báo xu hướng</u>	48
<u>3.1.1 Dự kiến kế hoạch phát hành SGK năm học 2009-2010</u> :.....	48
<u>3.1.2 Những vấn đề đặt ra đối với công tác phát hành sách giáo khoa của NXBGDVN</u>	48
<u>3.2 Một số ý kiến đề xuất</u>	49
<u>3.2.1 Về phía nhà nước</u>	49
<u>3.2.1.1. Nhà nước cần chuẩn hóa nội dung SGK và hoàn thiện chương trình giáo dục quốc gia</u>	49
<u>3.2.1.2. Nhà nước cần khuyến khích xã hội hóa, xóa bỏ sự độc quyền trong xuất bản và phát hành SGK</u>	50
<u>3.2.1.3. Trợ giá, tăng chiết khấu đối với các địa phương gặp khó khăn</u>	52
<u>3.2.1.4. Các cơ quan quản lý xuất bản cần giải quyết tình trạng có quá nhiều đầu</u>	

Tình hình phát hành sách giáo khoa của Nhà Xuất Bản Giáo dục từ năm 2005 đến nay

<u>sách tham khảo xoay quanh bộ sách giáo khoa</u>	<u>52</u>
<u>3.2.1.5. Nhà nước cần tăng cường các biện pháp, chính sách để tổ chức quản lý hoạt động xuất bản, phát hành SGK</u>	<u>54</u>
<u>3.2.1.6. Bộ Giáo dục- Đào tạo và chính phủ cần kiến nghị lên quốc hội xem xét, điều chỉnh và sửa đổi luật giáo dục 2005 cho phù hợp với tình hình thực tiễn của đất nước ta hiện nay.....</u>	<u>56</u>
<u>3.2.2 Về phía NXB Giáo dục</u>	<u>57</u>
<u>3.2.2.1 Về chiến lược sản phẩm:</u>	<u>57</u>
<u>3.2.2.2 Về chiến lược thị trường:.....</u>	<u>60</u>
<u>3.2.2.3 Về chiến lược đối với tác giả, công tác viên</u>	<u>66</u>
<u>3.2.2.4 Về chiến lược con người</u>	<u>66</u>
<u>KẾT LUẬN</u>	<u>68</u>
<u>TÀI LIỆU THAM KHẢO.....</u>	<u>69</u>

DANH MỤC SƠ ĐỒ, BẢNG BIỂU

<u>Sơ đồ 1: Mô hình tổ chức của NXBGDVN (1997-2003)</u>	24
<u>Sơ đồ 2: Mô hình Công ty mẹ- công ty con của NXBGDVN</u>	26
<u>Sơ đồ3: Kênh phân phối SGK của NXBGDVN:</u>	39
<u>Biểu 1 :Tình hình đặt sách và điều chỉnh kế hoạch đặt SGK</u>	31
<u>của các công ty năm 2008</u>	31
<u>Biểu 2 :Bảng phí phát hành Sách giáo khoa 2008.</u>	36
<u>Biểu 3:Tình hình thanh toán tiền mua SGK</u>	37
<u>của các Công ty Sách-TBTH với NXBGDVN</u>	37
<u>Biểu 4 :Phát hành sách giáo khoa (tính đến 31/12/2008)</u>	38
<u>Biểu 5 : Số lượng và chất lượng thư viện trường học</u>	41
<u>Biểu 6 :Tình hình phát hành sách giáo khoa qua các kênh</u>	41
<u>Biểu 7: Tình hình phát phiếu ưu tiên giảm giá</u>	42
<u>Biểu 8: Thực hiện kế hoạch theo mảng sách</u>	45
<u>Biểu 9 :Dự kiến số lượng phát hành sách giáo khoa năm học 2009-2010</u>	48

LỜI MỞ ĐẦU

Trong công cuộc đổi mới hiện nay, để đáp ứng yêu cầu Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa đất nước, phát triển nền công nghệ khoa học giáo dục và đào tạo, nhằm thực hiện mục tiêu : “Dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh ”, một trong những vấn đề cần chú trọng là phát hành sách giáo khoa trong cơ chế thị trường. Phát hành sách giáo khoa bước đầu đã đạt được những kết quả khả quan phục vụ cho xã hội theo định hướng của Đảng và Nhà nước.

Hiện tại, trên thị trường có rất nhiều nhà xuất bản, các công ty phát hành sách cùng tồn tại, dẫn đến tất yếu là việc tranh giành thị phần và khách hàng diễn ra sôi nổi và gay gắt. Do vậy , để dành được sự ưa chuộng và có chỗ đứng trong tâm trí của khách hàng, mỗi nhà xuất bản, các công ty phát hành sách đều phải thực sự nỗ lực và phấn đấu từng ngày từng giờ. Là một nhà xuất bản đi đầu trong lĩnh vực xuất bản, phát hành sách giáo dục, Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam ở thế đối mặt với nhiều đối thủ cạnh tranh khác nhau. Nhất là khi nhà nước ta đang có chính sách cổ phần hóa các doanh nghiệp nhà nước, và đang có xu thế trong việc xóa bỏ độc quyền trong việc in ấn sách giáo khoa. Vì vậy việc nỗ lực phấn đấu tranh giành thị trường và khách hàng trên thị trường sẽ không còn là điều đơn giản và dễ dàng một khi khách hàng ngày càng có ưu thế và có quyền tự do chọn lựa hàng hóa xuất bản phẩm cho mình.

Nhà xuất bản Giáo Dục Việt Nam là đơn vị duy nhất được xuất bản sách giáo khoa trên thị trường hiện nay. Với nhiệm vụ của Bộ Giáo dục và Đào tạo giao phó, NXBGDVN đã không ngừng phấn đấu để xuất bản và phát hành đầy đủ, nhanh chóng, kịp thời sách giáo khoa tới tận tay giáo viên, học sinh. Trải qua chặng đường hơn 50 năm, NXBGDVN đã có nhiều thuận lợi và không ít những khó khăn trong hoạt động xuất bản và phát hành sách giáo

Tình hình phát hành sách giáo khoa của Nhà Xuất Bản Giáo dục từ năm 2005 đến nay

khoa của mình, và vẫn luôn luôn nỗ lực phấn đấu để tìm ra những giải pháp nhằm nâng cao chất lượng hoạt động xuất bản và phát hành sách giáo khoa.

Xuất phát từ những vấn đề trên, em đã quyết định lựa chọn đề tài :
“Tình hình phát hành sách giáo khoa của Nhà Xuất Bản Giáo dục Việt Nam từ năm 2005 đến nay” để làm khóa luận tốt nghiệp.

* Mục đích nghiên cứu :

- Khẳng định vị trí, tầm quan trọng của hoạt động phát hành sách giáo khoa trong nền kinh tế thị trường- hoạt động thuộc lĩnh vực văn hóa, tinh thần và trí tuệ .
- Thực trạng việc phát hành sách giáo khoa của NXBGDVN từ năm 2005 đến 4 tháng đầu năm 2009 .
- Một số đề xuất nhằm tăng cường hiệu quả phát hành sách giáo khoa của NXBGDVN .

* Đối tượng, phạm vi nghiên cứu :

Luận văn tập trung làm rõ đặc trưng, yêu cầu của hoạt động phát hành sách giáo khoa. Vận dụng những lý luận để nghiên cứu, đặt ra những phương hướng, phương pháp phát hành sách giáo khoa của NXBGDVN trong những năm gần đây.

* Phương pháp nghiên cứu :

Luận văn sử dụng phương pháp phân tích, tổng hợp, thống kê, tiếp cận tài liệu gốc, đối chiếu so sánh từ đó rút ra những kiến nghị nhằm đáp ứng mục đích nghiên cứu.

* Đóng góp của luận văn :

Hệ thống hóa về hoạt động phát hành sách giáo khoa trên thị trường hiện nay. Luận văn làm rõ thực trạng phát hành sách giáo khoa ở Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam trong 3 năm gần đây. Trên cơ sở đó khẳng định những thành tựu và nêu lên những hạn chế.

Tình hình phát hành sách giáo khoa của Nhà Xuất Bản Giáo dục từ năm 2005 đến nay

Luận văn đề xuất các giải pháp tích cực để tăng cường hiệu quả hoạt động phát hành sách giáo khoa. Đề ra những luận điểm, những phương pháp mang yếu tố mới để không ngừng nâng cao hiệu quả hoạt động phát hành sách giáo khoa trong tình hình hiện nay.

* Kết cấu của luận văn :

Chương I : Sách giáo khoa và ý nghĩa của hoạt động phát hành sách giáo khoa tại Việt Nam hiện nay

Chương II: Tình hình phát hành sách giáo khoa của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Chương III : Nhận xét chung và một số ý kiến đề xuất.

Qua đây, Em xin chân thành cảm ơn Thạc sĩ Lê Phương Nga, cùng các cô chú trong phòng Phát hành sách giáo khoa và thư viện trường học – Nhà xuất bản Giáo dục tại Hà Nội đã nhiệt tình giúp đỡ, hướng dẫn em trong quá trình em thực hiện đề tài này .

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Luật giáo dục 2005 - NXB chính trị quốc gia.
2. NXBGD 50 năm xây dựng và phát triển 1957 - 2007 - NXBGD, 2007.
3. Giáo trình Đại cương kinh doanh xuất bản phẩm - Phạm Thị Thanh Tâm - Đại học Văn Hóa Hà Nội 2002.
4. Báo cáo tổng kết công tác xuất bản - phát hành - TVTH năm 2009, phương hướng, nhiệm vụ, kế hoạch công tác phục vụ năm học 2009-2010.
5. Bài giảng môn Mặt hàng sách giáo dục - Khoa phát hành xuất bản phẩm - Trường Đại học Văn Hóa Hà Nội.
6. Bài giảng môn Marketing - Khoa phát hành xuất bản phẩm - Trường Đại học Văn Hóa Hà Nội.
7. Bài giảng môn Nghiên cứu nhu cầu XBP - Khoa phát hành xuất bản phẩm - Trường Đại học Văn Hóa Hà Nội.
8. Bài giảng môn Tuyên truyền quảng cáo XBP - Khoa phát hành xuất bản phẩm - Trường Đại học Văn Hóa Hà Nội.
9. Bài giảng môn Nghệ thuật tiêu thụ XBP - Khoa phát hành xuất bản phẩm - Trường Đại học Văn Hóa Hà Nội.
10. Các tạp chí Sách và đời sống, Xuất bản Việt Nam.
11. Tuyển tập Các vấn đề sách giáo dục kỷ niệm 45 năm thành lập NXBGD.
12. Các website: : www.nxbgd.com.vn; www.edu.net.vn;
www.laodong.com.vn; www.thanhvien.com.vn; www.dantri.com.vn;
www.vnexpress.net; www.phapluatvietnam.com; www.moet.gov.vn